

שלום 2006

סטיבן פלאוט

היהו שתי מדינות לשני עמים. שטחים הומרו תמורת שלום. השלום פרץ באזור המתוח והסוער ביותר בעולם.

בבוקר שלאחר חגיגות העצמאות של המדינה הפלשתינית הגיע שליח מיוחד ובידו מָסָר למנהיגי הכנסת הישראלית: הממשלה הפלשתינית החדשה מעוניינת לדון עם ישראל במספר קטן של נושאים. מוצע בזה כי יחסי שלום יוגשמו רשמית מיד לאחר שישראל תעביר לפלשתינ את הגליל ואת הנגב.

שרי ממשלת ישראל, נבוכים מעט, הביעו מחאה מאופקת: סבורים היינו כי יישבנו את כל הנושאים הטריטוריאליים השנויים במחלוקת בכך שסיפקנו לפלשתינים את כל דרישותיהם במלואן, אמרו. דובר משרד המלחמה הפלשתיני הסביר כי מובן מאליו שהגליל הנו חלק בלתי-נפרד מן המולדת הערבית. הלא ערבים רבים יושבים בו, ובאזורים רבים בגליל יש רוב לאוכלוסייה הערבית. ישראל מחזיקה ב-100% משטח הגליל ואילו לפלשתינ אין בו שום חלק, וברור שזהו מצב בלתי-הוגן בעליל. באשר לנגב, הרי גם בו יש אזורים רבים בעלי רוב ערבי, אולם למעשה גם הוא נחוץ כדי שפלשתינ תוכל ליישב בו את הפליטים הפלשתינים הרבים הזורמים אליה מכל רחבי העולם.

הקבינט בירושלים המערבית, לאחר שדן בכובד ראש בהצעה הפלשתינית, הציע לשקול את הנושא לגופו. תוך שבועות ספורים הגיעו לאוזני ישראל תימוכין להצעה הפלשתינית ממקורות רבים ושונים. הליגה הערבית אישרה אותה; האיחוד האירופי תמך בהצעה צרפתית להעברת הגליל והנגב לפלשתינ בשלבים במשך שלוש שנים; משרד החוץ של ארה"ב הציע טיוטה למפת-דרכים חדשה. בתוך ישראל נשמעו קולות רבים התומכים בהצעה. עצרות גדולות נערכו באוניברסיטאות הישראליות. העיתונות הישראלית אימצה את הרעיון כמעט פה אחד, פרט לכמה מקומונים מן הצפון והנגב שהביעו התנגדות. מפיקי סרטים ישראלים החלו בהפקת סרטי תעודה אודות סבלותיהם של ערביי הגליל והנגב תחת כובד השלטון

היה זה ב-25 במאי שנת 2006, יום השנה לקבלת מפת הדרכים 3 שנים קודם לכן על-ידי ממשלה בראשות המחנה הלאומי. ישראל נטשה זה מכבר את ניסיונותיה התמימים לעמוד מול לחצים מכל העולם. הוקמה ממשלה חדשה, שהורכה מקואליציה של מפלגות שמאל יהודיות וערביות בראשותו של ראש הממשלה החדש, יוסי ביילין. הממשלה החדשה הודיעה על נכונותה לקבל את ההצעה לשלום, שנתקבלה על-ידיה בתמיכתן פה אחד של כל מדינות העולם – לשוב אל הקו הירוק, לפנות את כל ההתנחלויות משטחיה של מדינת פלשתינ החדשה, ולחלק את ירושלים באמצעותה של כיכר ציון, ששמה הוסב לכבוד האירוע ל"כיכר הגייהאד".

מאז נפילתה של חומת ברלין ומאז העברת השלטון לרוב השחור בדרום-אפריקה, לא היה העולם עד לשמחה שכזו. בכל בירות העולם נערכו חגיגות אל תוך השעות הקטנות של הלילה, אולם מי שלא שמע את תרועות הקהל בכיכר רבין בתל-אביב, לא ראה שמחה מהי. בזה אחר זה הופיעו נואמים על רקע דגלי ישראל ופלשתינ, וכרוזים עזי צבע שהכריזו – "סופסוף שחרור!". הנואמים שיבחו את ההחלטה להסכים לתנאי ההסכם, כהשלמה הסופית של מלאכתו וחלמוותיו של יצחק רבין. אור חדש נגה, שוב, על העם בישראל ולכל הגויים.

המתנחלים גורשו בכוח הזרוע מאדמות פלשתינ המשוחררת ושוכנו במעברות בתחומי הקו הירוק, נוכח המוני שמאלנים מריעים, המתקלסים ומיידיים בהם מכל הבא ליד. ליברלים יהודים בארה"ב ארגנו מצעד בן מיליון איש בווינגטון, שכם אחד עם ערבים ואנשי "האומה האיסלמית", כדי לחגוג את פרוץ השלום ואת יישובו הסופי של הסכסוך הארוך. הלהיט "סופסוף שלום" הרקיע לראש מצעד הפזמונים העברי. משרד החוץ האמריקאי הפיץ מסר המאיץ בישראל ובפלשתינ לשאת ולתת מתוך רצון טוב ולנהל מרתון-שיחות מסביב לשעון, בסוגיות השנויות עדיין במחלוקת בין שתי המדינות הריבוניות. סוף כל סוף קמו

ד"ר סטיבן פלאוט, כתבנו לענייני שלום, מרצה לפרנסתו על כלכלה באוניברסיטת חיפה.

הישראלי. סוציולוגים מכל רחבי העולם הפיצו מחקרים הקובעים כי ערביי הגליל והנגב הם קורבנות של אפרטהייד ישראלי וכי ישראל מאופיינת בגזענות ממוסדת. משוררים וסופרים ישראלים כתבו קריאות נרגשות לתמיכה בהעברת הגליל והנגב לשלטון פלשתיני.

אולם דבר לא עזר וממשלת ישראל (על אף לחץ מקיף של ערביי הגליל והנגב ופרופסורים יהודים), החליטה לדחות את ההצעה. הלחצים גברו. הוקם "הארגון לשחרור הגליל והנגב", אשר זכה מיד להכרה של העצרת הכללית של האו"ם. הארגון הקים קונסוליות ב-143 מדינות זרות.

מספר שבועות לאחר מכן החלו ההסתננויות. כנופיות מחבלים חדרו מן הגבולות שבין פלשתיין לישראל ומחבלים-מתאבדים קטלו כ-75 יהודים בכל יום. גדרות הגבול חוזקו, אך ללא הועיל. משרד החוץ של ארה"ב הציע כי ישראל תנטרל את המצב בכך שתשקול פשרה בנושאי הגליל והנגב. שישה חודשים לאחר מכן החליטו קורבנות האפליה

בגליל ובנגב להסלים את מחאותיהם. כנופיות של ערבים ביצעו מעשי לינץ' ביהודים בכל השטחים השנויים במחלוקת. הוקמו מחסומי-דרכים ומשפחות שלמות של יהודים הוצאו בכוח ממכוניותיהם, הוכו עד זוב דם ומכוניותיהם הוצתו. האיחוד האירופי שיגר משקיפים, אולם הזהיר את ישראל כי אין פתרון צבאי לבעיות הטרור והאלימות בשטחים הכבושים האלה. כאשר אסרה ישראל מנהיגים של כנופיות פורעים, גינתה העצרת הכללית של האו"ם את ישראל על הטרור-מטעם-המדינה נגד ערביי הגליל והנגב. אוניברסיטאות צרפתיות העניקו למנהיגי הפרעות תארי דוקטור-כבוד.

בינתיים התעורר גל של נידויים וחרמים על ישראל בכל רחבי אירופה, ופרופסורים באוניברסיטאות בארה"ב תבעו אמברגו מוחלט על ישראל וניתוק כל הקשרים האקדמיים עמה, עד אשר תשים קץ למשטר האפרטהייד הגזעני שלה. מנהיגי התנועה הרפורמית היהודית תמכו במשרד החוץ האמריקאי ודרשו כי ישראל תחדל מעקשנותה.

השמאל בישראל הקים "תנועה נגד אפרטהייד"

והעיתונות הזרה דיווחה כי 400,000 מפגינים הביעו מחאתם בעצרת שארגנה התנועה בכיכר רבין. על פגושי מכוניות ברחבי ישראל התנוססו מדבקות בנוסח: "בני לא ימות למען נצרת" ו"שלום עכשיו". מפלגת העבודה הישראלית הציעה להקים סדרה של גדרות הפרדה בכל רחבי הגליל, תחת הסיסמה: "גדר טובה יוצרת שכנות טובה".

אולם פלשתיין לא ישבה בחיבוך ידיים. מטחי רקטות ופגזי מרגמה ניתכו על ערי ישראל. שיעור הקטל עלה ל-7000 ישראלים בחודש. הבית הלבן ומשרד החוץ האמריקאי איימו להפסיק את כל האספקה לישראל, אם תרהיב עוז ותבצע פשיטות תגמול נגד פלשתיין העצמאית. ספינות משא גדולות ממצרים ומאיראן, עמוסות אמצעי לחימה מתקדמים, עגנו בנמל עזה. אלפי מתנדבים נהרו לפלשתיין כדי לסייע במערכה להצלתם של ערביי הגליל והנגב מן הדיכוי הישראלי.

ביום הכיפורים אחר הצהריים, חצו טורי טנקים ערביים את ישראל לשני חלקים, צפונית לטול-כרם. פלשתיין הציעה לסגת בתמורה להעברת הגליל והנגב לשליטתה. תנועת השלום הישראלית הציעה העברת האזורים השנויים במחלוקת לשליטת האיחוד האירופי באופן זמני, עד ליישוב המחלוקת. יותר ויותר פוליטיקאים ישראלים טענו כי על ישראל להגיב על המצב במתן אוטונומיה מוגבלת לנגב ולגליל. האמריקאים הציעו לשלוח כוחות יבשה להגנה על שטחי ישראל הנותרים, אם תחליט ישראל לקבל את ההצעה לוותר על הנגב והגליל. "הבה נשכין סופסוף שלום בגבעות עליהן שוטט ישר", הציע הנשיא.

הארגונים לשחרור הנגב והגליל הניפו את דגליהם על גגות עריהם והציעו כי היהודים המתגוררים בשטחים ייושבו מחדש במקומות אחרים. משרד המלחמה הפלשתיני צייד אותם ברובים ובחומר-נפץ. שמועה ראשונה הגיעה אודות מחנה-מעצר, צפונית לנצרת, בו מרוכזים יהודים שגורשו מבתיהם בגליל, ומחנה שני שנפתח בנגב, סמוך לרהט. עשן שחור, מוזר, היתמר מן הארובות. ■